

АКАТИСТ преподобном ЕВТИМИЈУ ВЕЛИКОМ

празнује се 20. јануара (02.) фебруара

(чита се за помоћ у избављењу од суше, код супружничке неплодности и за умножење хлебова)

Кондак 1.

Будући да пре рођења беше изабран од Сведитељег Бога за Његовог слугу и да беше прекрасни плод бездетних родитеља, добивши име које значи утеха, уистину си многим био утеха. Стога моли Господа коме си верно служио да нас избави од свакога зла, да бисмо ти радосно клицали:

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Икос 1.

И пре твога рођења, родитељи твоји обећаше да ће те посветити ангелском монашком чину. Ово обећање испуни твоја мати Дионисија и доведе те још као дечака своме брату, презвитеру Евдоксију. Овај те, опет, одведе мелитијском епископу Евтропију: он је пак казивао о виђењу и Божанственом гласу који је обзнанио о твоме рођењу. Обрадовавши се, епископ ускликну:

Радуј се, блажено дете, јер уистину Дух Божији отпочину на теби!

Радуј се, јер си према прекрасном промислу Божијем још у детињству свет напустио!

Радуј се, јер си заволео тишину и безмолвије!

Радуј се, велика утехо твојих учитеља, Акакија и Синодија!

Радуј се, јер си украс Цркве!

Радуј се, јер је твоја мајка блажена Дионисија, верно Цркви послужила и постала ђакониса!

Радуј се, јер си свој живот неподељено Господу предао!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 2.

Када је епископ мелитијске Цркве видео да усрдно изучаваш Божанствене књиге, а такође и твој девствени и врлински живот, постави те за презвитера и повери ти

старешинство и бригу о манастирима. Ти си пак, блажени Евтимије, зажалио због тога, јер си волео безмолвије, где си у тишини ангелски појао Богу: Алилуја!

Икос 2.

Имајући ум просветљен Божанственом мудрошћу, ти си, Свети Евтимије, разјаснио да је, ради спасења твоје душе, корисније усамљеничко безмолвије, и стога си се сакрио у безметежно пристаниште, у фаранстејску монашку лавру. Ту си угађао Господу, због чега ти овако кличемо:

Радуј се, смиренији од свих осталих монаха!

Радуј се, јер си постављен за њиховог старешину!

Радуј се, јер си бринуо о манастирима!

Радуј се, ревнитељу монашког живота!

Радуј се, јер си ненавидео људске похвале!

Радуј се, јер си ради тога у лавру фаранстејску утекао!

Радуј се, јер си тамо, хранећи се трудом својих руку, непрестану хвалу Богу узносио!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 3.

Силом братске љубави био си повезан, преподобни Евтимије са монахом Теоктистом, и као да сте у два тела имали једну душу и једну вољу. Навикли сте да сваке године, у осми дан по празнику Богојављења Господњег у пустињу кутилијску излазите, где сте обитавали све до светлог Васкрсења Христовог, исцрпљујући постом своја тела, а душе веселили песмом: Алилуја!

Икос 3.

Жудећи за потпуним усамљеништвом, ви свети пријатељи пронађосте пећину и обрадовасте јој се као од Господа указаном месту. Зато се не вратисте у Лавру, него се настанисте у тој пећини, а храна вам беше биље. Видевши такво мудро монашко устројство, овако ти кличемо преподобни оче Евтимије:

Радуј се, јер си ради усамљеништва напустио Лавру!

Радуј се, јер си, оковима светог пријатељства с Теоктистом повезан, заједно с њим у молитви једином Богу хвалу узносио!

Радуј се, јер људи дознадоше за ваше уточиште и почеше вам притицати, тражећи спасење и исцелење од болести!

Радуј се, јер си све оне што дођоше теби свом пријатељу Теоктисту упућивао, не желећи да се лишиш безмолвија!

Радуј се, јер се за кратко време овде киновија устројила тако да је ваша пећина, која је некад била уточиште зверима, црква постала!

Радуј се, јер се браћа навикоше да ти своје помисли откривају!

Радуј се, јер си их поучавао истински монашком путу!

Радуј се, јер си спасење превасходно очекивао од смирења и послушања!

Радуј се, јер си се научио да сопствену вољу одсецаш!

Радуј се, преподобни оче Евтимије Велики!

Кондак 4.

Блажени су они што од световне буре и пометње утекоше и сакрише под покровом твоје обитељи! Ту задобише мир и безмолвије, а изнад свега тебе, преподобни оче Евтимије, за премудрог учитеља, који си их поучио да за све благодарно певају Богу: Алилуја!

Икос 4.

Слушајући твоје поуке, оче Евтимије, браћа у срцу осетише умилење и духом се ка Небу устремише, а теби, исцелитељу њихових душа, ускликнуше:

Радуј се, премудри учитељу!

Радуј се, јер бесплатно исцељујеш духовне болести!

Радуј се, јер све призиваш да чувају уздржање!

Радуј се, јер нас поучаваш да се често опомињемо смрти.

Радуј се, јер си монасима заповедио да не запоставе труд телесни!

Радуј се, јер си све њих поучио да светога апостола Павла подражавају!

Радуј се јер си их поучавао да страхују од огња вечног!

Радуј се, јер си их опомињао да изнад свега љубе славу Царства Небеског!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 5.

Као од Бога изабрана звезда био си, свети Евтимије, када сараценски старешина Аспревет, иако јелинске вере, са болесним сином, дечаком Теревонимом, пожелеле да прими свету Христову веру. Тада си му се, преподобни, у сну јавио и заповедио да дође код тебе у пустињу где ће пронаћи исцелење. Када је са сараценском војском дошао код тебе, исцелио си болесног дечака, због чега сви у Христа повероваше и крштење од тебе примише, радосно Богу певајући: Алилуја!

Икос 5.

Када су ово видели и чули, многи болесници почеше да долазе код тебе, исцелитељу који си бесплатно лечио, и добивши од тебе исцелење, прославише те по читавој тој земљи. Ти пак, блажени Евтимије, не подносећи славу, напустио си ову киновију и са собом повео само свога ученика Доментијана. Изашли сте у пустињу поред Мртвог мора и тамо нашли стару келију поред горе Марда, где сте се настанили. Одатле си прешао у пећину, као Давид када се скривао пред Саулом, а затим си и тамо, Евтимије, подигао манастир. Чудима која си творио умножила се твоја слава, па си опет отишао и нашао малу пећину поред киновије Теоктистове. Ту си се настанио и ту остао до свог упокојења. Видевши твоју толику љубав према безмолвију с умилењем ти кличемо:

Радуј се, јер си изнад свега заволео пустиножителство!

Радуј се, јер си многе неверне у веру Христову преобратио!

Радуј се, разобличитељу манихејског неверја!

Радуј се, јер си Православне Хришћане у истинској вери укрепио!

Радуј се, јер си својим чудесима прославио Бога!

Радуј се, јер си противник сопствене славе био!

Радуј се, јер си многе манастире, а такође и велику Лавру подигао!

Радуј се, јер по твоме благослову Господ надокнади у манастиру оскудицу у житу, вину и уљу!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 6.

Био си проповедник истинског покајања и послушања, Велики Евтимије, као што си и саветовао да је бескорисно удаљавати се од свога манастира и тражити бољи, говорећи да је највеће благо обитавање у сопственој келији, у трпљењу свих тешкоћа монашког живљења, појући Богу: Алилуја!

Икос 6.

Заблиставши пророчким духом, прозрео си, свети Евримије, да ће Атанасије, чувар сасуда, када је овај дошао код тебе, постати патријарх, а такође си и друга чуда сатворио, многу браћу поукама руководећи и уразумљујући. Уразуми тако и нас грешне и непотребне, поучивши нас да, угледајући се на твоје житије, творимо што је богоугодно, и да ти кличемо:

Радуј се, прозорљивче, јер си будуће као садашње гледао!

Радуј се, јер си многе болеснике исцелио!

Радуј се, јер си многим поукама својим ученицима начин покајања показао!

Радуј се, јер си веровао да оне што желе да се спасу, спасењу не приводи место, него душевно устројство!

Радуј се, јер си својом молитвом спустио кишу са небеса!

Радуј се, јер је твојим молитвама Господ тој земљи подарио плодност!

Радуј се, јер се твојим поукама умножише истински монаси у твојој Лаври!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 7.

Желећи да укрепиш истинску православну веру, примио си од својих ученика, епископа Стефана и Јована, записана дела Четвртог Васељенског сабора, који беше у Халкидону, а где је разобличено зловерје Диоскора, патријарха александријског. Тада се по васцелој палестинској пустињи разгласи да велики Евтимије следи одлуке Халкидонског сабора. Обрадовавши се томе, монаси запојаше: Алилуја!

Икос 7.

Нови непријатељ истине, јеретик Теодосије, лажљивим речима оклевета Халкидонски сабор. Он привуче к себи многе, међу њима и царицу Евдокију, и уз многа лукавства заседе на патријаршијски престо. Одатле поче да прогони оне што држаше Православну веру, превасходно жудећи да у замку своје јереси привуче и тебе, преподобни Евтимије. Ми пак, оче, који те видимо као непоколебиву тврђаву Православља, овако ти кличемо:

Радуј се, стубе Православља!

Радуј се, тврђаво коју нису поколебали јеретички ветрови!

Радуј се, јер си заблуделог пустињака Герасима опет ка истинској вери обратио!

Радуј се, јер си се са мноштвом браће у пустињу удаљио!

Радуј се, јер си се после пада лажног патријарха Теодосија опет у Лавру вратио!

Радуј се, јер си виђен како, обузет Божанственим пламеном, са ангелима служиш Свету Литургију!

Радуј се, јер си своју сабраћу ревносно поучавао да са чистом савешћу и страхом Божијим приступају Светим Христовим Тајнама!

Радуј се, јер си провидео са каквим настројењем сваки од браће приступа Светом Причешћу!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 8.

Будући страшно и неразумно прелешћена Евтихијевом јереси, царица Евдокија поче да се колеба и не знаде којег исповедања да се придржава. Тада је преподобни Симеон Столпник посла код тебе, свети Евтимије, и примивши поуку да се придржава учења Четири Васељенска сабора, просветли се њен ум и она запева Богу: Алилуја!

Икос 8.

Сав си био у Богу, блажени Евтимије, и блистањем житија свога привукао к себи нове ученике. Тако и преподобни Сава, иако још млад, дође код тебе тражећи спасење, као и многи други, одвраћајући своје очи од световног метежа и притичући ка мирном уточишту. Ти си их пак све с очинском љубављу прихватао, прозирући да ће сви они постати стубови Цркве. Тога ради ти, оче, овако кличемо:

Радуј се, јер многе духовне светиљке код тебе притицаше!

Радуј се, јер си као квочка под своја крила, сабирао све који траже монашке подвиге!

Радуј се, јер си у младом Сави прозрео великог учитеља монаштва!

Радуј се, јер си двојицу пустињака нутријских, Мартирија и Илију, примио!

Радуј се, јер си у њима провидео наследника престола апостола Јакова, брата Господњег и патријарха јерусалимског!

Радуј се, јер си их са собом повео у пустињу!

Радуј се, јер си тамо својом руком ове велике подвижнике причестио Светим Христовим Тајнама!

Радуј се, јер си љубио своје ученике и очински их васпитавао!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 9.

Васцела природа ангелска испуни се радошћу гледајући твоје равноангелско живљење, Велики Евтимије, и умножавање монашке обитељи око тебе која у ангелском чину прославља Бога и поје: Алилуја!

Икос 9.

Ни сви речити говорници не могу достојно узвеличати твој дар прозорљивости, преподобни Евтимије, којим си све будуће као садашње проницао и много тога прорекао. Приклонивши колена пред Богом Који је на тај начин прославио Свога угодника, са страхом Божијим ти кличемо:

Радуј се, јер те је Господ удостојио разноликих дарова!

Радуј се, прекрасни прозорљивче!

Радуј се, јер си Атанасију, чувару сасуда, прорекао да ће бити патријарх!

Радуј се, јер се сви задивише испуњењу овог пророштва!

Радуј се, јер си царицу Евдокију у Православљу укрепио!

Радуј се, јер си јој блиску смрт предсказао!

Радуј се, јер се испуни ово пророштво и блажена Евдокија, ктиторка многих храмова, убрзо отпочину у Господу!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 10.

Као стуб огњени био си, преподобни Евтимије, свима што су жудели за спасењем, поставши онима што лутају по житејској тами путовођа ка земљи Небеског Ханаана где сви радосно кличу Богу: Алилуја!

Икос 10.

Тврђавом твојих молитава и поука, свети Евтимије, а превасходно твојим равноангелским животом, оградио си своје ученике, због чега ти радосно кличемо:

Радуј се, добри пастиру словесних оваца!

Радуј се, оче, којега су обрадовала многа од твојих чеда!

Радуј се, јер си Теоктиста, твог искреног пријатеља и саподвижника у болести посетио и утешио!

Радуј се, јер си му последње целивање с љубављу дао!

Радуј се, јер си на погребу Теоктистовом срео Атанасија, којему си пророковао да ће бити патријарх!

Радуј се, јер си преподобног Саву у пустињу са собом повео!

Радуј се, јер си њему, од жеђи и пута изнемоглом, својом молитвом воду из земље извео!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 11.

Удаљивши се у пустињу осмога дана по Богојављењу Господњем, приносио си уобичајено молитвено појање, блажени Евтимије. Прозревши да ти се приближава крај, пожелео си, преподобни, да будеш у Лаври, припремајући се за свој исход, за све благодарно појући Богу: Алилуја!

Икос 11.

Твоје лучезарно житије, Велики Евтимије, приближи се своме крају, и ти се припреми да плодове свога винограда принесеш Домаћину Васељене. Видевши да се приближио крај, сабрао си презвитере своје Лавре, да би свима дао последњу поуку. Док су плакали као чеда која се разлучују са оцем, овако су говорили:

Радуј се, велики пастиру многих оваца!

Радуј се јер си истинску веру сачувао и њој поучио заблуделе!

Радуј се, јер си последњу поуку својим чедима дао да њихов образ љубави никада не буде нарушен!

Радуј се, јер си рекао да се врлине без љубави не могу достићи!

Радуј се, јер си рекао да се свака врлина укрепљује љубављу и смирењем!

Радуј се, јер си поучавао да се никада не напуштају света предања и манастирски устави!

Радуј се, јер си заповедио да манастирске двери никада не буду затворене за намернике!

Радуј се, јер си им заповедио да брину о сиромасима!

Радуј се, преподобни оче, Евримије Велики!

Кодак 12.

„Задобивши одважност пред Богом, имам благодат да затражим да духом свагда обитавам са вама“, изговорио си последње речи својим ученицима, блажени Евтимије, а они, плачући због твог исхода, добише утеху од ових речи и са умилењем ускликнуше Господу: Алилуја!

Икос 12.

Појући о твојем труду, подвизима и даровима – а њих си још од малена од Бога задобио – хвалимо те, преподобни оче, и с љубављу кличемо:

Радуј се, јер си још од младости читав живот Господу предао!

Радуј се, јер си узрастао из силе у силу!

Радуј се, орле, чија је мисао у висину хрлила!

Радуј се, јер си обитељи ангелима земаљским саздао!

Радуј се, јер те Владика Христос удостојио дара прозорљивости!

Радуј се, неоскудни изворе исцелења!

Радуј се, учитељу великих подвижника!

Радуј се, јер си и после смрти своја духовна чеда верно чувао!

Радуј се, преподобни оче, Евтимије Велики!

Кондак 13.

О, пречудесни и преславни оче Евтимије! Прими од нас непотребних ово мало мољење и не осуди грешна уста која су се одважила да прослављају твој труд, подвиге и чуда, него милостиво погледај на све што траже спасење, молећи се за нас Господу да се очистимо од земаљске испразности и да чистим срцем појемо: Алилуја!

(Овај Кондак се чита трипут, а онда Икос 1. и Кондак 1.)

МОЛИТВА преподобном ЕВТИМИЈУ ВЕЛИКОМ

О, прекрасни и преславни угодниче Христов, велики оче Евтимије, из свете ложнице где ликујеш са свима Светима, погледај на нас који смо у мраку овога живота и научи нас да презиремо све што се у свету сматра за добро. Научи нас да љубимо своје ближње, да трпимо увреде и прекоре, жалости и болести, у смирењу

благодарећи Богу. Научи нас да се молимо и да се кајемо за своје грехе, очистивши се од сваке нечистоте. Умоли Господа, Којега си служио од младости до позне старости, да бисмо се и ми, непотребне слуге, удостојили да са упаљеним светиљкама сусретнемо Женика Христа и да са Њим уђемо у украшену ложницу Његовог Царства. Амин.